

Inhoudsopgave

1	Inleiding – algemeen / 7
1.1	Inleiding / 7
1.2	Uitgangspunt / 7
1.3	Het algemene kader voor het arbobeleid / 7
2	Algemene principes voor het arbobeleid / 9
2.1	Inleiding / 9
2.2	Algemene doelvoorschriften / 9
2.2.1	Inleiding / 9
2.2.2	De arbeidshygiënische strategie / 10
2.2.3	Aanpassing arbeidsplaats werknemer met structurele functionele beperking / 10
2.2.4	Psychosociale arbeidsbelasting / 10
2.3	Doelvoorschriften gericht op specifieke risico's / 11
2.4	Concrete doelvoorschriften / 11
2.4.1	Procesnormen / 11
3	De systeembepalingen / 13
3.1	De stappen in elk gestructureerd arbobeleid / 13
3.2	De risico-inventarisatie en -evaluatie / 13
3.3	Het plan van aanpak / 14
3.4	Uitvoering organiseren / 15
3.5	Evaluatie en bijstelling / 15
3.6	Kleine werkgevers / 15
4	De inschakeling van deskundigheid / 17
4.1	Inleiding / 17
4.2	Deskundigheid op het gebied van preventie en bescherming / 17
4.2.1	De preventiemedewerker / 17
4.2.2	Maatwerk aanvullende deskundigheid bij specifieke preventie- en beschermingstaken / 18
4.2.3	Vangnetconstructie / 18
4.2.4	Waarborgen / 19
4.3	Deskundigheid op het gebied van bedrijfshulpverlening / 19
4.4	Informatierecht voor deskundige werknemers en personen, bedrijfshulpverleners en arbodiensten / 19
4.5	Certificatie / 20
5	Samenwerking en overleg binnen het bedrijf / 23
5.1	Inleiding / 23

5.2	Medezeggenschapsorganen / 23
5.3	Kleine ondernemingen zonder medezeggenschapsorgaan / 24
6	Toezicht, handhaving en sanctionering / 25
6.1	Inleiding / 25
6.2	Overheidshandhaving en zelfwerkzaamheid / 25
6.2.1	Marginale toetsing van overheidswege / 25
6.2.2	Geen arbocatalogus, wat dan? / 26
6.3	Inspectieprioriteiten Inspectie SZW / 26
6.4	Handhavinginstrumentarium / 27
6.4.1	Inleiding / 27
6.4.2	De bestuurlijke boete / 27
6.4.2.1	Procedure boeteoplegging / 28
6.4.2.2	Waarborgen / 28
6.4.3	Bevel tot stillegging van werk in verband met de veiligheid / 28
6.4.4	Bevel tot stillegging van werk in verband met recidive / 29
6.4.5	Last onder bestuursdwang / 29
6.4.6	Strafrecht / 29
7	Het systeem van de Arbeidsomstandighedenwet- en -regelgeving / 31
7.1	Inleiding / 31
7.2	De Arbeidsomstandighedenwet / 31
7.3	Het Arbeidsomstandighedenbesluit / 31
7.4	De Arbeidsomstandighedenregeling / 32
7.5	Arbocatalogi / 32
7.6	De Beleidsregel boeteoplegging arbeidsomstandighedenwetgeving en Beleidsregel boeteoplegging Besluit risico's zware ongevallen 1999 / 32
7.7	De Beleidsregel preventieve stillegging arbeidswetten / 33
7.8	De Beleidsregel openbaarmaking inspectiegegevens bij zware of ernstige asbestovertredingen / 33
	Bijlagen / 35
Bijlage 1	Arbeidsomstandighedenwet / 37
Bijlage 2	Adressen / 89

Hoofdstuk 1

Inleiding – algemeen

1.1 Inleiding

De Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) bevat in hoofdzaak voorschriften van algemene aard en vormt daarmee een kaderwet voor arbeidsomstandigheden. Deze voorschriften beogen een grondslag te leggen voor structurele aandacht voor arbeidsomstandigheden in het bedrijfsbeleid. Zij vormen het kader waarbinnen het arbeidsomstandighedenbeleid (arbobeleid) moet worden vormgegeven. De Arbowet biedt, net als haar voorgangster, ook een basis voor nadere regels in de vorm van besluiten en regelingen. Concrete materiële voorschriften met overheidstoezicht spelen van oudsher een grote rol op het terrein van de arbeidsomstandigheden. Ook in de toekomst blijven regels over concrete arbeidsrisico's van wezenlijke betekenis. In deze regels, die terug te vinden zijn in het Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbokesluit) en de Arbeidsomstandighedenregeling (Arboregeling), is het basisniveau van bescherming vastgelegd. De Arbowet richt zich tot alle arbeidsorganisaties in Nederland. Van deze toepasselijkheid zijn de vrijwilligers echter uitgezonderd, zij het dat voorschriften die betrekking hebben op bescherming tegen grote arbeidsrisico's wel van toepassing blijven. Afwijkende en aanvullende regels voor bijzondere sectoren en categorieën werkenden, zoals thuiswerkers en zelfstandigen zijn, voor zover noodzakelijk, geregeld in het Arbokesluit.

1.2 Uitgangspunt

Het uitgangspunt van de Arbowet is dat het voeren van een arbobeleid de verantwoordelijkheid is van de werkgever in samenwerking met de werknemers, en waar nodig met deskundige ondersteuning. Het arbobeleid wordt gezien als een aspect van het algemene bedrijfsbeleid, een onderdeel van de normale bedrijfsvoering, dat dus ook, binnen de randvoorwaarden van de wet, wordt betrokken in afwegingen aangaande technische, operationele en economische aspecten van het bedrijfsbeleid. Dit karakter van het arbobeleid is de laatste jaren aanzienlijk versterkt door de vergroting van de financiële verantwoordelijkheid van de werkgever voor ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Een goed arbobeleid biedt immers de mogelijkheid om de kosten van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid te beperken.

1.3 Het algemene kader voor het arbobeleid

De Arbowet geeft een algemeen kader voor het arbobeleid. Daarin zijn vijf elementen te onderscheiden, die hierna worden toegelicht:

- a. inhoudelijke algemene principes voor het arbobeleid (zie hoofdstuk 2);
- b. het beleidsproces, de zogenoemde 'systeembepalingen' (zie hoofdstuk 3);

- c. de inschakeling van deskundigheid (zie hoofdstuk 4);
- d. samenwerking en overleg binnen het bedrijf (zie hoofdstuk 5).